

Начало > Предприемане на съдебни действия > Правни системи на ЕС и държавите членки > Национални обикновени съдилища

Национални обикновени съдилища

Настоящият раздел предоставя информация относно организацията на обикновените съдилища в Унгария.

Обикновени съдилища — въведение

Система за гражданско правосъдие

Първоинстанционни съдилища

Окръжни съдилища и общи съдилища

Всяко производство, което не е отнесено пред общите съдилища, попада съгласно закона в рамките на компетентността на **окръжните съдилища (járásbíróságok)**.

Общите съдилища (törvényszékek) действат като първоинстанционни съдилища по отношение на:

искове във връзка с имуществено право, при които съответната сума надхвърля 30 млн. HUF (приблизително 106 000 EUR), с изключение на случаи, при които производството се открива заедно с петиция за развод;

производство, свързано с авторско право и свързани с него права, както и защита на индустриални патенти;

претенции за изплащане на обезщетение за щети, причинени в хода на извършване на официални процедури от лица, действащи в рамките на своята публична административна компетентност;

производство, свързано с международни споразумения относно превоза и спедицията на стоки;

производство за прилагане на искове относно граждански права, произтичащи в резултат на нарушение на неимуществени права, включително производство за обезщетение за такова нарушение, ако е заведено заедно със или в хода на такова производство;

производство, свързано с ценни книжа;

искове във връзка с клеветата;

някои спорове от корпоративното право, определени в закона;

производство за отмяна на решение на съда по вписванията за предоставяне на регистрация;

производство за установително съдебно решение относно съществуването, недействителността или действието на учредителни актове или устави на дружества;

производство, свързано със съдебен контрол на решения на търговски асоциации;

производство, основано на членство — между членове (бивши членове) и търговски асоциации и между членове (бивши членове);

производство, свързано с придобиване на квалифицирано дялово участие;

производство, свързано с изменение на правилата относно отговорността на членовете, притежаващи дялове с ограничена отговорност;

някои производства, свързани с регистрирани асоциации, които не отговарят на условията за търговски асоциации;

производство, образувано срещу такива организации от органа, осъществяващ правен надзор върху тях;

производство, основано на членство — между членове (бивши членове) и търговски асоциации и между членове (бивши членове);

производство, свързано с финансиране на договори, сключени с доставчици на здравно обслужване;

производство за установяване на фактите за дела, при които стойността на предмета на производството ще надвишава стойността, предвидена по-горе;

производство, свързано с несправедливи договорни условия;

претенции за изплащане на обезщетение, предявени във връзка с правото на страните на справедлив процес и за приключване на процеса в разумен срок;

производство, посочено в закона по отношение на компетентността на общите съдилища.

Ако някой от съищите попада в рамките на компетентността на общия съд, производството ще протече в рамките на същата тази съдебна компетентност.

Второинстанционни съдилища

Общи съдилища (törvényszékek): дела, които са от компетентността на окръжните съдилища, действащи като първоинстанционни съдилища, както и дела, разглеждани от административни и трудови съдилища.

Регионални апелативни съдилища (főelbíróságok): за дела, които попадат в компетентността на общите съдилища, действащи като първоинстанционни съдилища.

Curia (Kúria): за дела, изпратени от регионалните апелативни съдилища. Също така за дела, при които е било постановено решение от общите съдилища като първоинстанционни съдилища и при които страните, действащи с правно представителство, съвместно са поискали делото им да бъде разглеждано от Curia — ако обжалването се основава на нарушение на материалноправните разпоредби. Искания за разглеждане от Curia на искове във връзка с имущественото право могат да бъдат подадени единствено когато сумата по спора надхвърля 500 000 HUF (приблизително 1840 EUR).

Curia също така взема решения относно предложения за преразглеждане.

Състав на съдилищата

Първоинстанционният съд обикновено се състои от **един съдия**, но при дела, определени от закона, съдът е съставен от **един професионален съдия и двама оценители, формирайки тричленен състав**. Оценителите имат същите права и задължения в производството като тези на професионалния съдия. Единствено професионалните съдии обаче могат да действат като самостоятелни съдии (egyesbíró) и председатели на съдебни състави.

Второинстанционните съдилища (обща съдилища и регионални апелативни съдилища) **са в състав от трима професионални съдии**.

В случай на **съдебен контрол — трима** (или в някои случаи, ако това е обосновано от особено комплексния характер на случая, **пет**) професионални съдии формират състав в Curia.

Компетентност на съда

Обща компетентност: По принцип компетентният съд по постоянния адрес на ответника е компетентен да действа в случаите, когато няма друг съд с изключителна компетентност. В законодателството са определени и допълнителни правила за компетентност (напр. при липса на постоянен адрес, компетентност, която зависи от мястото на пребиваване на ответника).

Към общата компетентност в законодателството са признати и специални области на компетентност (алтернативна компетентност, изключителна компетентност).

В случай на алтернативна компетентност, когато не е посочена изключителна компетентност, ищецът може да започне производство пред друг съд по негов избор, предвиден в законодателството, а не пред съд с обща компетентност (напр. производство за упражняване на родителски права върху дете може да бъде започнато пред компетентния съд по постоянен адрес на детето, производство за изплащане на обезщетение може също така да бъде започнато пред съда, който е компетентен съгласно мястото или района, където е настъпила вредата, и т.н.).

В случай на изключителна компетентност производството може да бъде започнато единствено пред конкретен съд.

Система за наказателно правосъдие

Първоинстанционни съдилища

По правило, **окръжните съдилища** притежават компетентност за провеждане на наказателни производства.

При все това **общите съдилища** могат да водят производството по следния тип специфични дела:

престъпления, които са наказуеми от закона с присъда лишаване от свобода до 15 години или доживотен затвор, и

престъпления срещу държавата (глава X от Наказателния кодекс);

престъпления срещу човечеството (глава XI от Наказателния кодекс);

заговор за извършване на убийство, убийство по непредпазливост [член 166, параграфи 3 и 4 от Наказателния кодекс], убийство в състояние на афект (член 167 от Наказателния кодекс), физически наранявания, които създават значителен риск от смърт (или причиняват смърт) [член 170, параграфи 6 и 7, трето изречение от Наказателния кодекс], отвлечане (член 175/А от Наказателния кодекс), трафик на хора (член 175/Б от Наказателния кодекс), престъпления срещу правилата относно медицинска намеса и медицински изследвания, както и правото на медицинско самоопределяне (раздел II от глав XII от Наказателния кодекс);

престъпления срещу реда, по който се провеждат изборите, референдумите, гражданските инициативи и европейските граждански инициативи (член 211 от Наказателния кодекс), злоупотреба с поверителна информация (раздел III от глава XV от Наказателния кодекс), злоупотреба със служебно положение (раздел IV от глава XV от Наказателния кодекс), насилие срещу лице, което се ползва с международна защита (член 232 от Наказателния кодекс), затворнически бунтове (член 246 от Наказателния кодекс), възпрепятстване на правораздаването в международен съд (член 294/Б от Наказателния кодекс), престъпления срещу публичното (международното) правосъдие (раздел VII и раздел VIII от глава XV от Наказателния кодекс);

терористични актове (член 261 от Наказателния кодекс), нарушаване на международни икономически ограничения (член 261/А от Наказателния кодекс), отвлечане на самолет и железопътни превозни средства, плавателни съдове и сухопътни превозни средства за масов транспорт или превозни средства, подходящи за превоз на стоки в големи количества (член 262 от Наказателния кодекс), участие в престъпни организации (член 263/В от Наказателния кодекс);

злоупотреба с военни продукти и услуги, както и с продукти с двойна употреба (член 263/Б от Наказателния кодекс), неправомерно предоставяне на вътрешна информация с търговска цел (член 299/А от Наказателния кодекс), измами с капиталови инвестиции (член 299/Б от Наказателния кодекс), организиране на схема тип пирамида (член 299/В от Наказателния кодекс), изпиране на пари (член 303 от Наказателния кодекс) създаване на обществена опасност, която води след себе си огромна или изключително сериозна финансова загуба [член 259, параграф 2, буква б) от Наказателния кодекс], намеса в дейността на публичните служби, причиняваща огромна или изключително сериозна финансова загуба [член 260, параграфи 3 и 4 от Наказателния кодекс], престъпления във връзка с компютърни системи и данни, които причиняват огромни или изключително сериозни щети [член 300/В, параграф 4, букви б) и в) от Наказателния кодекс], данъчни измами и неизпълнение на нечии надзорни и одиторски задължения, свързани с данъчните измами, които водят до огромна или сериозна загуба на приходи [член 310, параграф 4, буква а), параграф 5, буква а) и параграф 6, както и член 310/А от Наказателния кодекс], злоупотреба с платежни средства, заместващи пари в брой, които причиняват огромни или изключително големи щети [член 313/В, параграф 5, буква а) и член 313/В, параграф 6 от Наказателния кодекс], кражба [член 316, параграф 6, буква а) и член 316, параграф 7 от Наказателния кодекс] и незаконно присвояване [член 317, параграф 6, буква а) и член 317, параграф 7 от Наказателния кодекс] на изделия с огромна или изключително висока стойност, измама, водеща до огромни или изключително големи щети [член 318, параграф 6, буква а) и член 318, параграф 7 от Наказателния кодекс], злоупотреба със средства, водеща до огромна или изключително голяма финансова загуба [член 319, параграф 3, букви в) и г) от Наказателния кодекс], небрежно управление на средства, водещо до огромна или изключително голяма финансова загуба [член 320, параграф 2 от Наказателния кодекс], грабежи [член 321, параграф 4, буква б) от Наказателния кодекс] и кражби [член 322, параграф 3, буква а) от Наказателния кодекс] от огромна или висока стойност, хулигански прояви, причиняващи огромни или изключително големи щети [член 324, параграфи 5 и 6 от Наказателния кодекс], получаване на откраднати стоки с огромна или изключително висока стойност [член 326, параграф 5, буква а) и член 326, параграф 6 от Наказателния кодекс], нарушаване на авторски права или сродни права, водещо до огромна или изключително голяма финансова загуба [член 329/А, параграф 3 от Наказателния кодекс] и нарушаване на права, защитени от закона за индустриалните патенти [член 329/Г, параграф 3 от Наказателния кодекс]; престъпления, които са предмет на военното право;

комунистически престъпления и престъпления, които не подлежат съгласно международното право на давност, определени в закона за наказателната отговорност и неприложимостта на давност по отношение на престъпления срещу човечеството и за наказателното преследване на някои престъпления, извършени по време на комунистическата диктатура.

По правило това дали даден съд е компетентен зависи от това къде **е извършено престъпното деяние.**

Ако обвиняемият е извършил престъпления, които попадат в компетентността на различни съдилища, компетентен да разгледа делото ще бъде **общият съд.**

Второинстанционни съдилища

Общи съдилища: за дела, попадащи в компетентността на окръжния съд, действащ като първоинстанционен съд.

Регионални апелативни съдилища: за дела попадащи в компетентността на общия съд, действащ като първоинстанционен съд.

Curia: за дела, попадащи в компетентността на регионален апелативен съд, когато решението на такъв съд може да се обжалва.

Третоинстанционни съдилища

Регионални апелативни съдилища: за дела, по които се е произнесъл общият съд, действащ като второинстанционен съд.

Curia: за дела, по които се е произнесъл регионалният апелативен съд, действащ като второинстанционен съд.

Състав на съдилищата

Когато въпросното престъпление се наказва с осем или повече години лишаване от свобода, окръжният **съд действа като съдебен състав от един професионален съдия и двама оценители**. В други случаи **съдията заседава самостоятелно**.

Общият съд, действащ като първоинстанционен съд, също така гледа дела **в състав, състоящ се от един професионален съдия и двама оценители**.

Съдът, действащ като **второинстанционен или третоинстанционен съд**, гледа дела **в състав от трима професионални съдии**. **Curia** гледа дела **в състав от трима или петима професионални съдии**.

Връзки по темата

[Официален уебсайт на унгарските съдилища](#)

Последна актуализация: 29/10/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.